

δλους μου τοὺς στοχασμοὺς ἀσύντατονς ἀκόμα καὶ, μὲν δλα μου τὰ δνειρα δαμπά κι ἀδιάλελεχτα, είχα τὴν τιμὴν τὰ σφίξω κάπον, γιὰ πρώτη καὶ στερνή φορά, τὸ χέρι τοῦ μεγάλου βυζαντινοδίφη. Ἐκανε τὸ ταξίδι του στὴν Ἑλλάδα, γιὰ ψάξιμο, γιὰ μελέτη, γιὰ φόνισμα· εἶχε στὸ νοῦ του, ἵσως δνειρο τότε πιὸ πολὺ παρὰ ἔργο, τὸν ἀγαπημένον του κόσμο, τὸν κόσμο τῆς μεσαιωνικῆς μας ιστορίας, ποὺ γιὰ τὸ ἔσδιάλυμά του ἀφιέρωσε δλη του τὴν ἐπιστήμη καὶ τὴν ἐνέργεια. Καὶ μαζὶ μὲ τὴν Ἑλλάδα τοῦ περασμένου, ποὺ μαζὶ τῆς περνοῦσε στὰ βάθη καμιᾶς βιβλιοδήμητης, ἀπάνου ἀπὸ χερόγραφα καὶ μικρογραφίες, ἡ κάτου ἀπὸ τὸ θόλωμα ποιὸς ξέρει ποιᾶς βυζαντινῆς ἐκκλησιᾶς, ἡ ματιά του δὲν ἄφησε ἀκοίταχτη τὴν Ἑλλάδα ποὺ ζῇ καὶ ποὺ πορεύεται κάτον ἀπὸ τὸν ηλιό· καὶ τὸ γυμνασμένο του τὸ μάτι, ὁδηγημένο ἀπὸ τὸν εἰλικρινῆ του πόνο πρὸς τὰ δικά μας, ἀμέσως τὸ πῆρε τὸ σαράκι ποὺ τρώει ἔδω καὶ τύσους αἰῶνες κάτι περίσσια πολύτιμο γιὰ λαὸ σὰν ἐμᾶς, τὸ Λόγο μας, δηλαδὴ τὸ νοῦ μας· τὸ σαράκι ποὺ πάντα ἀρρωστημένη καὶ δκνὴ κρατᾷ τὴ σκέψη μας. Τὸ φρόνημά του γιὰ τὴ γλώσσα μας τὸ εἶπε ἀπὸ τότε στὸ βιβλίο ποὺ τύπωσε γιὰ τὸ ταξίδι του στὴν Ἑλλάδα. Ὁ Κρουμπάχερ ποὺ γνώρισα μιὰ βραδιὰ καὶ ποὺ εἶχ ἀκούσει ἀπὸ τότε νὰ τοῦ ἐγκωμιάζοντε τὴ σοφία νέοι τότε ἐπιστήμονες σὰν τὸν Πολίτη, ἀξιοι νὰ τὴν κρίνουν, δὲν ἀπλώσε τὴν ὥρα ἐκείνη στὴ φαντασία μου τὴν ἐντύπωση ποὺ μοῦ ἔκανε ὁ Κρουμπάχερ, ὕστερος ἀπὸ δυὸ τρία χρόνια, δταν ἀναγνώστης ταχικὸς τῆς «Ημέρας» τοῦ Τριεστιοῦ, γνώρισα μέσα στὰ φύλλα τῆς τις ταξιδιώτικες ἐντύπωσες τοῦ ξένου σοφοῦ. Τὴ γνώμη του γιὰ τὴ γλώσσα μας τὴν πρωτόρροιξ ἐκεῖ, καὶ πρῶτος ἐκεῖνος μὲν ἔκαμε, προτοῦ φανῆ τὸ «Ταξίδι» τοῦ Ψυχάρη, νὰ καταλάβω τὸ ζήτημά μας καὶ νέρχοισω μέσα μου νὰ ξετυλίγω τὴ σημασία του. Ὁ Κρουμπάχερ στέκεται στὴν πρώτη γραμμὴ ἀνάμεσα σὲ κείνους, ξένους καὶ δικούς μας, ποὺ βαλθήκανε νὰ σκάψουν τὸ παρατημένο χωράφι τῆς γλωσσικῆς ἰδέας—εἶναι μὲ τὸνομα ποὺ τοὺς βάφτισα—οἱ προφορικὲς τὸν Κρουμπάχερ καὶ προσηλωθῆκα στὸ δυνατό του ἔργο διαβάζοντας μέσα στὴ μετάφραση τοῦ Σωτηριάδη τὴν «Ιστορία τῆς Βυζαντινῆς Λογοτεχνίας». Τοίτη φορὰ τὸ μανιφέστο του

γιὰ τὴ γλώσσα, μόλις φάνηκε στὴ «Βιβλιοθήκη Μαρασλῆ», όστερο^ο ἀπὸ τὸ συντομότερο ἀπάνον στὸ ἴδιο θέμα ὑπόμνημα ποὺ τοῦ δημοσίεψε ἡ «Revue des études Grecques» τοῦ Παρισιοῦ, μὲ χτύπησε μὲ μιὰ βαθειὰ καὶ ἀξέχαστη συγκίνηση. Οἱ τρεῖς τοῦτες ὅψεις, ποὺ τόσο σφιχτὰ κρατιῶνται μεταξύ τους, τοῦ προσώπου του, πλούσιες πηγὲς τοῦ κριτικοῦ στοχασμοῦ καὶ τῆς ἐντύπωσης τῆς καλαισθητικῆς, δίνονταν ἀφορμὴ σ’ ἕνα εἶδος μελέτης ἀπάνον στὸν Κρονυμπάχερ, σχετικὰ μὲ τὸ μέρος τοῦ ἔργου του ποὺ εἶναι καὶ πιὸ πολὺ γνωρισμένο στὸ δικὸ μας κόσμο μελέτης πιὸ πολὺ σταματισμένης σὲ λογῆς λεπτομέρειες, πιὸ πολὺ ἀπλωμένης καὶ περισσότερο, καὶ στὴν οὐσίᾳ τῆς καὶ στὴ μορφὴ τῆς, φροντισμένης. Ἐλπίζω, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, νὰ ξαναγράψω, καθὼς ἀξίζει, δι τι τώρα ἔρριξα στὸ καρτί, ἀπὸ τὴν ἀφορμὴ ποὺ μοῦ ἔδωκε διάνατος του, δλως διόλου πρόσχειρα καὶ μισά, καὶ νὰ βάλω καὶ τὴ δουλειὰ τούτη στὴ σειρὰ τῶν κριτικῶν μου δοκιμῶν ποὺ ἔχουν δονομα Πεζοὶ δρόμοι καὶ ποὺ μόλις μιὰ ἡ δυὸ θάλαφαντε στὸ «Νομᾶ». Ἐκεῖ πέρα ψάλλε μοῦ δοῦλη εὐκαιρία νὰ σταματήσω καὶ σὲ μερικά, ποὺ μπορεῖ, δσο καὶ ἀνελπίδιος, νὰ κρατῶ ἀγνάντια τους κάποια ἐπιφύλαξη καὶ νὰ διστάζω νὰ συμφωνήσω.

Θυμᾶμαι τώρα, πώς άναμεσα σε κάποια
άνδητα και σε κάποια με άσεβεια ἀραδιασμένα
λόγια ποὺ ἔδωκε ἀφορμή διάνατός του, διά-
βασα στὴν «Ἀκρόπολη» ἔνα σύντομο δσο και
ωραῖο χαιρετισμὸ πρὸς τὸ γενόδ· είδα ἔνα εὐ-
γλωττο και στοχαστικὸ ἄρθρο τοῦ καθηγητῆ
Λάμπρου στὴν «Ἐστία», και πέρασα κάποιο
βιογραφικὸ σημείωμα καλορριμένο στὸ «Ἐμ-
πρὸς» ἀπὸ ἀνώνυμο λόγιο ποὺ δσο συμπαθη-
τικὰ μιλᾶ ὅποιο σωστὰ πληροφορημένος
εἶναι γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Κρουμπάχερ. «Ομως ἀ-
ξίζει νὰ σημειωθῇ πὼς και δ καθηγητῆς Λάμ-
προς και δ ἀνώνυμος λόγιος ἐνῶ μιλᾶνε τόσο
χαραχτηριστικὰ γιὰ τὸ ἔργο τοῦτο, ἀφήνον
ἀμνημόνευτο τὸ μέρος τοῦ ἔργου του ποὺ εἶναι
γιὰ μᾶς τὸ χαραχτηριστικώτερο, ἵσα ἵσα· τὸ
μέρος ποὺ σχετίζεται μὲ τὸ γλωσσικὸ μας τὸ
ζῆτημα. Ἐμεῖς δὲν ἔχονμε καμιὰ ἀφορμὴ νὰ
σωπαίνουμ’ ἔτοι. Και μοναχὰ δ γλωσσομάχος
δ Κρουμπάχερ, ἔξω κι ἀπ’ διη τὴν ἀλλη πο-
λυγνωσία και τὴν ἐργασία του, ἀξίζει τὴν εὐ-
γνωμοσύνη τοῦ φωτισμένου «Ἐθνους. Εἰν» ἐ-

κεῖνος ποὺ ἔγραψε, ἀνάμεσα στᾶλλα :— ‘Η φιλολογία τῆς δημοτικῆς γλώσσας βέβαιο πώς μένει πολὺ πίσω ἀπὸ τὴν φιλολογία τῆς τεχνητῆς γλώσσας, ἀνὶ ἐξετάσουμε τὸν δύκο· μὰ βέβαιο πάλι πώς τὸ ποιὸ τῆς φιλολογίας τῆς δημοτικῆς εἶναι πολὺ ὑπέρτερο. ’Ο, τι ἀπὸ τὴν ὁραία φιλολογία τῆς νέας Ἑλλάδας μπορεῖ νὰ ὑπομείνῃ μὰ κάπως βασανισμένη κριτική, δικό της εἶναι, τῆς δημοτικῆς.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

(ΤΟ ΝΗΣΙ)

• *Anæstid*

"Εν" ἀλλο δειλινὸ ξαναπῆγα στὸ μετόχι, μὰ δ. καλόγερος ἔλειπε, ητανε μονάχα ὁ Αὐξέντιος. "Ο-ρεξῆ γιὰ διμιλίες δὲν είχα γιατὶ ημουν κακοδιάθετος. Τοῦ είπα πώς θὰ πάγω νὰ καθήσω ἔξω νὰ ξεκου-ραστῶ καὶ νὰ μὴ μοῦ φέρει σύτε καρέκλα σύτε ἄλλο τίποτε. "Απὸ ἔνα κοφίν: ποὺ ηταν μπροστά στὴν πόρτα τοῦ μετοχικοῦ πῆρα μιὰ νταμάτα λίγο πρόσωπη καὶ τὴν ἔφαγα δίχως ἀλάτη. Γιὰ νὰ μὲ περιποιη-θοῦν μὲ ταῖς συνοῖ Σαμαθρακίτες δλο κρεατινὰ φρ-γητά, μέλι καὶ μυζήθρες νωπές, καὶ τὸ στομάχι μου ἐπιθυμοῦσε λαχανικά. Κάθησα ἔξω ἀπὸ τὸ μετόχι στὸ χώμα. "Εξαφνα γύρισα κατὰ τὴν Ρούμελη καὶ ταράχητηκα δυτάρεστα. "Ημουν σὲ γηστ ἐλληνικὸ πε-ριτριγυρισμένος ἀπὸ πατριώτες μου καὶ μὲ φύλαγε ἀλοτρόγυρα ἡ θάλασσα. Αύτὸ τὸ ηξερα καλά, ἐκείνη τὴν ὥρα. Είδη δυμαὶ τὴ Στεριά τῆς Θράκης καὶ τὴ φοβηθήκα μὲ τοὺς πολλοὺς βαρβάρους. "Ακεφος καθὼς ημουν, ἔνοιωσα τοὺς "Ἐλληνες ποὺ πάντα γυρεύουν τὰ νησὶ: νὰ πιάσουν γιατὶ δὲν τοὺς ἀρέσει τὸ ἀντικρυσμα τῶν βαρβάρων. Τὸ σπίτι τους πρέπει θάλασσα νὰ τὲ ζώνει γιατὶ κουράζονται νὰ πολε-μοῦν καὶ είναι ἀνάγκη νὰ ζούν πάντα ἀσφαλισμένοι ἀπὸ ἔχτρούς, σίγουροι γιὰ τὴν ήσυχιὰ τους, μα-κρειὰ ἀπὸ κόπσυς, κινδύνους καὶ πολέμους, γιὰ νὰ δουλεύουν ήσυχα γιὰ τὸ φωμὶ τους καὶ τὸ βράδυ βράδυ νὰ περνοῦν τὴν ὥρα τους μὲ ώραίες κουβέν-τες πολιτικὲς καὶ μὲ σκέψεις εὔκολες καὶ εὐχάριστες. Προσπάντων μακρειὰ ἀπὸ κάπους. Βέβαια δὲν είναι

*; Ἡ ἀρχή, τοῦτο ἀριθ. 355.

ПЕТРОУ ΨΗΛΟΡΕΙΤΗ

ΣΠΑΣΜΕΝΕΣ ΨΥΧΕΣ*

x

"Όταν έφτασε, βράδι πιάτ, η Χρυσούλα σπίτι, δ' Όρεστης δὲν είτανε έκει. "Επεισε καιρασμένη στὸ κρεβάτι καὶ μ'. δένα φέρο πορφυρόωσμένο μὲ λαχτάρα, τόνε περίμενε. Τὰ μεσάνυχτα ἤρθε, μὰ ή Χρυσούλα κοιμάτανε καὶ δὲν τὸν ἔχουσε. 'Ανέβηκε σιγά-σιγά στὸ κρεβάτι γὰ μὴ τήνε ζυπνήσει.

Τὴν ἄλλη μέρα καὶ τὴν ἄλλη καὶ τὴν ἄλλη, δὲ Ορέστης εἴτενε ἀμύλητος καὶ θυσιος καὶ τὰ μάτια του εἴσανε ὀλοκόρκινα. Φερότανε στὴν Χρυσούλα πιὸ καλά, σὰ μετανοημένος: δὲν ἔφευγε μεσάνυχτα πιά, δὲ μωρίζανε πιὰ βιολέτα τὰ μαλλιά του καὶ τὸ σώμα. οὕτε ἀγύρας μπουκέτα τώρα γὰ στέλνει.

^{*)} Ἡ ἀργὴ στὸν ἄριθμον. 355.

• Ή ζωή του πήρεν έναν άλλο σκοπό. Ἀρχὶς νὰ
χλασίει η ζωή του καὶ νὰ λιώνει χωρὶς θέμερτες
τώρα κι ἀντάρτικους σπασμούς. Εἶχε πάει καὶ ξα-
ναπάσει στης Νόρας κι ὅλο τοῦ λέγανε πώς λείπει
στὴ Βρετανίη. Ἀποφάσισε νὰ τῆς γράψει, μετερχ
πάλι τρόμαξε νὰ ξεπέσει τόσο κ' ἔσκισε τὸ γράμμα.
Κ' εἶχε πιὰ τὴ φριχτὴ γχλήνη τῶν ἀνθρώπων ποὺ
πιάνουνται σφιχτά ἀπὸ τὴν τελευταῖα ἐλπίδα—
τὴν ἀπελπισία. Δὲν πήγαινε πιὰ στὸ Πανεπιστήμιο
ν' ἀκούει μαθήματα. Οὔτε σὲ διάλεξες καὶ θεατρά.
Οὔτε, δινούγε πιὰ ναποτελειώσει τὴν ἔναστιμη δια-
τριβή του κ' εἶχε ξεχάσει πώς ξπρεπε ἐφέτο, σ' ἓνα
μήνα, νὰ δώσει ζετάσεις.

Μόνο στὰ Μούσεα πήγανε συχνά καὶ κύταζε τὶς ζωγραφιὲς ἔχωριστὰ τὴν κάθε μιὰ πολλῆώρα καὶ συλλογισμένος—ἔτοι κυτάζομε τ' ἀγαπημένα πρόσωπα στὸν ἀποχωρισμό. Στεκότανε συχνὰ μπροστὰ στὸ «Νέο μὲ τὸ γάντι» τοῦ Τίτσανοῦ στὸ Λού-βρο καὶ τόνε κύταζε σκεπτικός. Πέρσο δυνατὸς είτανε καὶ πάσα ἀφοβικοὶ καὶ ἀψήφιστα ἀντίκρυζε μὲ τὰ μπλέ του τὰ μάτια τὴν ζωή! Οἱ λαιμοὶ του δυνατοὶ σὰν πύργος μερμηρένοις καὶ παντοδύναμοις τὰ χέρια του κ' είχε ἐνα δαχτυλίδι χοντρὸ στὸ δείχτη τοῦ χεριοῦ του, λέπι κ' είχε ἀφρασιαστεῖ τὴ Νίκη

κι ἀπόψε θὰ γινόντανε οἱ γέμοι του σὲ κανένα
χάμπο αἰνιχτωμένο.

— Θέ μου, πῶ; κυτάζει τὴ ζωὴ καὶ δὲ φο-
βάται!

Ἐλεγε ὁ Ὁρέστης σκυμένος μπροστά του,
χλωμὸς καὶ κουρασμένος.

Μὲ πόση ἡρεμία σατέβουνει καποίον ἰχτρὸν οἱ ματιές του, καὶ πῶς σιγοσφίγγει τὰ χείλια του, συμαζεμένος δῆλος κι ἀκίνητος, φρυμάζοντας μὲθ θεῖ. κιὰ γχλήνη κ' ἔτοιμος νὰ χυμήσει κατὶ νὰ γοργοτί- ναχτεῖ.

πλού τοῦ αρεβάνε του μαραζάρη Ὁρεστη οὐδὲ
αὐτοὶ οἱ ἀντρες οἱ δυνατοὶ τῆς ἀναγέννησης ποὺ
μέσα βαθιὰ ἀπὸ τὰ πορτραιτα τους τόνε χυτά.
Ζανε, χωρὶς οὕτε καν νὰ καταδέχουνται νὰ τὸν
οἴχτερουν. Σκληροί κι ἀδιάφοροι, σὰ θεοί.

— Τι γεροὶ ὄργανοισι, μονολογοῦσε ὁ Ὁρεστης
κακικρώνοντάς τους, τί δρυια ἀρπαχτικὰ κι ἀνή-
λει ! Τὰ κορμιά τους εἶναι ὄρθι καὶ σουντωμένα σὲ
μιὰ καλοκαιριάτικη ἀνθίση σφρκῶν καὶ κατακόκκινας
είναι τὰ χελίδια τους καὶ δείχγουνε πώς έχουνε ἀ-
ρίφνητες γυναικούλες φιλημένες, ἐνῷ τὰ χέρια τους
δυνατὰ καὶ χορτασμένα λένε πόσες φορές στις στενὲς
οὔμες η στους πλατιοὺς καμπούς έχουνε θαλωτεῖ τὸ

στρατιωτικό έθνος οι "Ελληνες ούτε καταχτητικό. Ποτὲ δὲ έκαναν στρατιωτικές προσπάθειες περισσότερες παρ' δο χρειάζονται γιὰ τὴν αὐτοσυνηργοσα τους. Μὰ τόση δὲ προσπάθεια, ἀν θέλουν νὰ τὴν κάμουν. Πολιτική κυριαρχία ἐπάνω σὲ ξένα έθνη ποτέ τους δὲ γύρεψαν ούτε θὰ γυρέψουν. "Αν ή ίδεα ποὺ πρωτοφύτρωσε καὶ καλλιεργήθηκε σ' ἑλληνικὰ κεφάλια καὶ τὰ δρῖτα: ἀπὸ τότε ποὺ γεννήθηκε, ἀν ή ίδεα πῆγε καὶ σκλάδωσε κι ἀλλα έθνη, τὰ σκλάδωσε χωρὶς νὰ κοπίσουν ούτε στρατιωτικά ούτε ἀλλοιώτικα οι "Ελληνες, χωρὶς νὰ κάνουν πολέμους γιὰ νὰ τὴν ἐπιβάλουν. "Ο τρόπος δ ἑλληνικὸς τῆς σκέψης ποὺ φανερώθηκε καὶ στὰ καμώματά τους δῆλο μᾶ προπάντων στὴν ἀπλή, λεπτή καὶ τέλεια τέχνη τους, μάγεψε τοὺς ἀνθρώπους.

Γιὰ νὰ μείνουν δμως ἐλεύτεροι οι "Ελληνες νὰ πλάθουν ίδεες καὶ νὰ τὶς χαίρονται—δῆλο καὶ παλιωμένες, γερασμένες, ξεμωραμένες, τοὺς ἀρέσει νὰ τὶς πλάθουν—εἶναι ἀ.ἀρχη γιὰ ζήσουν καὶ νὰ μείνουν "Ελληνες καὶ γιὰ τοῦτο πρέπει νὰ καταπονοῦν βαρβάρους. Τοὺς φοβοῦνται οι "Ελληνες τοὺς βαρβάρους ποὺ κάθε τόσο προσταθοῦν νὰ τὸν κάψουν. Γιὰ νὰ γλυτόνουν ἀπὸ αὐτοὺς πρέπει νὰ είναι: καὶ στρατιώτες λιγάκι, σκοποὶ καὶ φύλακες καὶ ἀντὶς γιὰ κάστρα νὰ ἔχουν πάντα τὰ σώματά τους ἔτοιμα—εἴτε μὲ στολὲς εἴτε δίχως στολὲς—γιὰ νὰ φυλάγουν καλὰ τὴν ἑλληνικὴ φυλὴ καὶ τὰ ἑλληνικὰ τὰ χώματα. Ἀπὸ τότε ποὺ ὑπάρχει ἑλληνικὴ φυλὴ, τὴ στρατιωτικὴ παράδεση ένεν τὴν ἔχασε καὶ τὴν Ἀρετὴ (ἀπὸ τὴ λέξη "Αρης) τὴ φαντάζονταν δ ἀρχαῖος γεμάτη ἀντρειούνη. Καὶ δῆλο δὲν τὴ χάνει τὴν παράδοση αὐτῆ, πάντα θὰ ὑπάρχει ἡ φυλὴ. Μόλις τὴ χάσει, θὰ πεθάνει—ἡ θὰ γίνει σὰν τὸν "Ἐβραίον.

Οι "Ἐβραίοι, οἱ τωρινοὶ καὶ ὅχι: οἱ ἀρχαῖοι, μὲ τὰ σαχλὰ ίδαινικά τους καὶ χωρὶς δῆλα φονικά, πᾶν νὰ καταχτῆσουν τὴν Εὐρώπη. Καὶ δμως δὲν ξιπάζοραι. Τὰ ίδαινικά τους—δ ἀντιστρατιωτισμός, δ σοσιαλισμός, ἡ ίστρητα, ἡ δικαιοσύνη, ἡ συμπονιά γιὰ κάθε ἀδυναμία ἡ ἀρρώστια, τὸ ίσοπέδωμα τῶν ἀνθρώπων μὲ τὸν ἀποκεφαλισμὸς τῶν δυνατῶν—!δαινικὰ ἀνθρώπων ἀπόλεμων δὲν μποροῦσαν νὰ μὴν ἐπικρατήσουν τῷρα στὴν Εὐρώπη ἀφοῦ εἶναι σαχλά.

"Ενα προτέρημα δμως ἔχουν οι "Ἐβραίοι πεὺ δὲν τὸ ἔχουν οἱ Ρωμαῖοι: Δὲ στηρίζονται στὴ φήμη γιὰ τὶς ίδεες τῶν πατέρων τευς γιὰ νὰ συγκινήσουν

τὸν κόσμο, παρὰ μὲ τωρινὰ δημιουργήματά τους, δῆλο σαχλὰ καὶ ἀν εἶναι, ἐπιβάλλοντας.

(Ἀκολούθει)

ΙΔΑΣ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

*"Ελα νὰ γονατίσουμε
μπρὸς στὸ νεογέννητο Χριστό,
κι ἂς μὴν κρατοῦμε δῶρα σὰν τὸν Μάγους.
—Φτάνει ποὺ σὰ λαμπάδες
τὰ κορμά μας λυώνουν.—
Χειμώνανθονς στὸ ταπεινὸ
παχνὶ τον νὰ σκορπίσουμε,
νὰ βάλουμε στὸ θυμιατήρι τὴν ψυχὴ μας.
Καὶ τὴν καρδιά μας,
σμύρνα καὶ προσκέφαλο,
τόλδεζανθό κεφάλι τον νὰ γείρῃ.*

Γ. ΕΛΕΓΘΕΡΟΥΛΑΚΗΣ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

"Ο κορακοζώητος—Τὶς ζητάει—Τὸ ἀποτέλεσμα.

Ο, ΤΙ ξασθε μὲ τὸ ζητημα τοῦ κ. Λαπαθιώτη δ "Στρ. Σύνδεσμος" τὸ ξανακέρδισε μὲ τὸ ζητημα τοῦ "Τυπουργοῦ κ. Τριανταφυλλάκου" ή έτοι ξαναμπτικε γλάγορα γλάγορα στὸ δῆλο τοῦ μπαμπούλα ποὺ μᾶς εἶναι τόσο χρήσιμος γιὰ τὴ σημερνὴ πολιτικὴ μας κατάσταση. "Ο "Στρ. Σύνδεσμος" παίνοντας τὸν "Τυπουργὸ Τριανταφυλλάκο καὶ τάζοντας, μὲ κάπιο δρόθο τοῦ "Χρόνου", πῶς σιγά σιγὰ θὰ πάψει κι δῆλα φετάδια τῆς υπαρχούσης Κυβερνητεώς, μᾶς δείχνει πῶς, γιὰ τὴν δρα τουλάχιστο, δὲν τδχει σκοπὸ νὰ διαλυθεῖ μὰ θὰ μεινει στὴν ζωὴ, Ισαμε ποὺ νὰ βάλει δῆλα τὰ πραματα στὴ θέση τους ή Ισαμε ποὺ νὰ πεθάνει ἀπὸ βίαιο θάνατο. Δὲν ξέρουμε ἡ θὰ γίνει τὸ δεύτερο, καὶ πότε θὰ γίνει, μὰ δῆλο γιὰ τὸ πρῶτο μποροῦμε νὰ προφητέψουμε πῶς θάναι κορακοζώητος, ἀφοῦ εἶναι τόσα πράματα ποὺ κρείζεται νὰ μποῦνε στὴ θέση τους καὶ κρείζεται τόσος καὶ τόσος καιρός γιὰ νὰ κανονιστεῖ τὸ καθένα—δῆλο παραδεκτοῦμε, ἐνοεῖται, γιὰ εύκολο πράμα νὰ κανονιστοῦν τάκανδνιστα.

*

ΟΡΙΣΤΕ, δὲν ἀγαπάτε, ποιά πράματα θεωρεῖ δ "Σύν-

τοίπωτων ἀντρήκιων πόθων οἱ γραμμές τῶν μεριῶν της σιγοπλέκουνε τὸν ἥρεμαν ὑμνο τῆς ζωῆς.

Μιὰ ἡδονὴ δριμήτατη σὰν τὸν πόνο τρυπούσε πέρα ως πέρα τὴν ψυχὴ τοῦ "Ορέστη. Μέσα σὲ τόσες πορφυρογέννητες ζωές, ἡ ζωὴ του κυρέρι φάν ταξε σακάτικου ζητιάνου. Σερότανε. "Απὸ τὶς ζωγραφίες στὰ μάρμαρα κι ἀπὸ τὰ μάρμαρα στὶς ζωγραφίες.

— Πόσο γλυκόπιστο αἷμα στάζουνε τὰ στόματα τοῦ Μποτικέλη καὶ τὶς χάρη ἑζωτικὰ ἔχουνε οἱ κούκλες τοῦ Βελασκέ καὶ τὶς εὐγενικότητα θλιμένη τὰ πρόσωπα καὶ τὰ δάχτυλα τοῦ Γκρέκο καὶ πόσο δημοφρες σάρκες οἱ Παναγίτες τοῦ Ραφαήλου—τάσο δημοφρες πεὺ νοιώθεις εἶναι ἀδύνατο νὰ είναι χριστιανές. Καὶ τὰ μπράτσα τοῦ Προδρόμου τοῦ Νταβίντη τὶ ἀπαλοσχροσύνη καὶ τὶς λάγνες ὁριμότητες χρυσούδωτῶν ροδάκηνων! "Ολο του τὸ σῶμα λές κ' εἶναι, ζυμωμένο ἀπὸ μέλι ἀγριο κι ἀν τὸ ἀγγίσεις λίγο θ' ἀποβουλιάσει μέσα του δῆλο σου τὸ χέρι. "Οχι, δὲν είναι δ ἀσκημός Βαρτιστής τῆς ἐρήμου ποὺ βουλε καὶ δὲν τὸν ἀκούει κανένας, εἶναι δ χλωμός ἀπὸ τὸν πόθο τῆς ἀμαρτίας "Αγαπητικὸς τῆς γλυκοκρέβατης Σαλώμης.

— "Ιωχαναάν, φλογισμένος μ' ἔρωτα είμαι γιὰ

δεσμοσο, γιὰ τὴν ὥρα, ἀκανόνιστα. Τὴ λίστα τὴν παιρνούμε ἀπὸ τὸ «Χρόνο» τῆς Τρίτης, ποὺ εἶναι τὸ λίστα σὰ νὰ τὴν παλρνούμε ἀπὸ τὸν ίδιο τὸ «Σύνδεσμο»:

1) "Η Δημόσια μαζίλεια, ποὺ πρέπει νὰ γίνει πράγμα καὶ δχι λίξις κανήρι καθὼς εἶναι σήμερα.

2) "Η Δικαιοδύνη, ποὺ πρέπει ανὰ υπηρετή τὸν νόμον καὶ τὴν κοινωνικὴν εὐδαιμονίαν καὶ νὰ μὴ είναι κλέπτρια καὶ πόρη, ως εἶναι πολλάκις σήμερον".

3) "Η Παιδεία εἰς τὸ θέμα τῆς σημερινῆς προσόδου" (άριστα καὶ κούρια λόγια αὐτά).

4) Οι δημόσιοι υπαλλήλοι νὰ γίνουν εργανα τοῦ Κράτους ἀφοτιωμένα εἰς τὸ πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν πολίτην καθηκόν.

5) Οι βουλευτὲς καὶ οι "Τυπουργοί. «Δὲν δέλει δ 'Ελληνικὸς λαὸς πλέον βουλευτὰς καὶ υπουργοὺς λύκους αὐτοῦ καὶ τοῦ Κράτους, ληστατοῦνται ἐξ ίσου τὰ μεταλλεία καὶ δίδονται τὸ παράδειγμα τῆς φοβερωτέρας ἐγκληματικότητος κατὰ τῆς πατρόδοσου».

6) . . . Μὲ είναι τόσο πολλὰ καὶ τόσο δύσκολα νὰ γίνουν δοσ ζητάει δ "Σύνδεσμος", ώστε πρέπει νὰ περάσουν χρόνια καὶ γράνια σόσ νὰ δοῦμε νὰ γίνουνται τὰ μισά η καὶ λιγότερα ἀπ' αὐτά.

Κ' έτοι τὸ "Έθνος θάχει γιὰ γρόνια τὸ «Σύνδεσμο» εἰδούσερο του.

KAI τὸ ἀποτέλεσμα; "Απὸ γράμμα σεβαστοῦ φίλον ποὺ ζεῖ στὸ "Εξωτερικό, ξεσηκώνουμε τὸν ἀκόλουθο περίγραφο:

"Οπως ἐνέργησαν κι' ἀρτοὶ (δηλ. δ Τυπάλδος κ') οι ἄλλοι ἀξιωματικοὶ τοῦ ναυτικοῦ) κι' δ Κορμπάς, δὲν ἀνέρθωσαν τίποτα, κατάστρεψαν. Θὰ περάσουν χρόνια πρὶν ξαγαλλεῖ πειθαρχία, δηλ. πρὶν ξαναγίνει στρατός, γιατὶ στρατὸς καὶ πειθαρχία εἶναι συνώνυμα. Στὸ μεταξὺ τὸ πιὸ πιθανὸ εἶναι πῶς δῆλα πιάσουν ντουφέρι μεταξὺ τους, δηνως δὲν πειθαρχίας πειθαρχία, μᾶς δείχνει πῶς, γιὰ τὴν δρα τουλάχιστο, δὲν τδχει σκοπὸ νὰ διαλυθεῖ μὰ θὰ μεινει στὴν ζωὴ, Ισαμε ποὺ νὰ βάλει δῆλα τὰ πραματα στὴ θέση τους ή Ισαμε ποὺ νὰ πεθάνει ἀπὸ βίαιο θάνατο. Δὲν ξέρουμε ἡ θὰ γίνει τὸ δεύτερο, καὶ πότε θὰ γίνει, μὰ δῆλο γιὰ τὸ πρῶτο μποροῦμε νὰ προφητέψουμε πῶς θάναι κορακοζώητος, ἀφοῦ εἶναι τόσα πράματα ποὺ κρείζεται νὰ μποῦνε στὴ θέση τους καὶ κρείζεται τόσος καὶ τόσος καιρός γιὰ νὰ κανονιστεῖ τὸ καθένα—δῆλο παραδεκτοῦμε, ἐνοεῖται, γιὰ εύκολο πράμα νὰ κανονιστοῦν τάκανδνιστα.

"Η ιστορία, καθὼς βλέπετε, δικαιάνει τὴν ἀπαιτούσει τοῦ φωτεινοῦ πατρώτη μας γιὰ τὰ διλέθρια ἀποτέλεσματα τῆς σημερινῆς ἀπανάστασης. Πολὺ τὸ φοβούμαστε πῶς θάρυνε καὶ τὰ πράματα αὔριο νὰ τοὺς δικαιάσουν.

Νὰ δεῦμε! "Ακόμα δὲ βγήκεμε ἀπὸ τὸ γένος κ' έτοι, δὲν μποροῦμε νὰ ξεχωρίσουμε δρισμένα τίποτα.

τὸ κορμί σου! Τὸ κορμί σου είναι λευκὸ σὰν τὰ κρίνα τῶν κοιλαδῶν ποὺ δὲν τὰ θέρισε ποτὲ δ θεριστής. Τὰ ρόδη ποὺ ἀνθοῦνε στὸν κῆπο τῆς Βασιλισσας τῆς Αραβίας δὲν είναι τόσο λευκὰ σὰν τὸ κορμί σου. Ούτε τὰ ρόδη ποὺ ἀνθοῦνε στὸν κῆπο τῆς βασιλισσας τῆς Αραβίας, τὸ μυρωμένο κῆπο μὲ τ' ἀρώματα τῆς βασιλισσας τῆς Αραβίας, οὔτε τὰ πόδια τῆς χαρουψής δταν φεγγοπεζέουν ἀπάνω στὰ φύλλα, οὔτε τὸ στηθός τῆς οελήνης δταν πλαγιάζει ἀπάνω στὴν θάλασσας τὸ στήθος. Δὲν είναι τίποτα στὸν κόσμο τόσο λευκὸ σὰν τὸ κορμί σου. "Ασε μὲ ν' ἀγγίξω τὸ κορμί σου..."

Κι δ "Ορέστης δὲν μπο